

4.3.3. Národný podnik dnes

z Kapitoly 4: „Samotné uvedenie *ekonomiky po kapitalizme do praxe*“

vkład zo str. 55 knihy:

Zo súvislostí medzi štátnym, teda celospoločenským vlastníctvom výrobných prostriedkov a národného bohatstva a jeho tvorbou i spravovaním jednoznačne vyplýva, že tu ide *o národohospodársky pohľad* na hospodárstvo ohraničené pôsobnosťou republiky, teda dodnes existujúceho *národného štátu vo svojich hraniciach, teda pre spoločensvo obyvateľov – občanov danej republiky a pre ekonomiku danej krajiny definovanej štátnym účtom, štátnym rozpočtom a národnými makroekonomickými ukazovateľmi.*

Áno, tu sa odohráva na novej úrovni rehabilitácia národného hospodárstva ako systému ekonomického celku ohraničeného štátnymi hranicami, štátnou príslušnosťou k danej republike, dokonca spoločným jazykom, kultúrou, históriou a často i vlastnou menou, respektíve vlastným finančným a právnym systémom definovaným z ústavy danej republiky. Napriek tomu, že napríklad už dnes Slovenská republika nemá vlastnú menu, stratila svoju finančnú i legislatívnu suverenitu a je v mnohých právnych a hospodárskych otázkach podriadená vyššiemu intergracnému celku, ktorým je Európska Únia, stále je *Slovenská republika ohraničeným územím s vlastným obyvateľstvom a rečou, takže je možné ju definovať aj klasickým kategorizovaním teórie svetovej ekonomiky ako NÁRODNÝ ŠTÁT.* Z toho potom vyplýva, že aj na tejto úrovni, pre Slovensko definovanej ako *úroveň národného štátu*, môžeme definovať vysoko efektívne uplatnenie troch črt ekonomickej demokracie do okamžitého konsolidovania ekonomiky Slovenskej republiky a už len to bude revolučným činom, pričom nepredpokladám žiadne rozvinutie akýchsi nepokojov, násilia či politických a spoločenských kríz...

Národným podnikom dnes možno definovať výrobnú a hospodársku organizáciu spravujúcu národné bohatstvo Slovenskej republiky. Nemusí zásadne podnikat' za účelom vytvárania „zisku“, skôr sa má starať o udržanie určitej hospodárskej činnosti v prospech spoločnosti a zároveň o vyvážené, dnes sa tomu hovorí udržateľné hospodárenie tak, aby tú časť národného bohatstva, ktoré správcuje, nezničila a naopak, aby rozvíjala.

Národné bohatstvo je špecifickým „obecným majetkom“ (v zmysle *commons =obecné tj.patriace všetkému tu žijúcemu spoločenstvu ľudí*⁽⁸⁴⁾), *ktoré je viac ako štátne vlastníctvo podliehajúce potrebám štátneho rozpočtu.*

Takže teda nepodlieha štátnemu riadiacemu aparátu a daňovej správe krajiny v zmysle disponovania majetkom (a teda i jeho možného predaja), ale patrí do všeludového vlastníctva každého narodeného občana SR, ktorý má **právo** užívať národné bohatstvo a **povinnosť** chrániť národné bohatstvo – národný majetok.

Správcovanie národného majetku znamená v zmysle rozkladu vlastníckych práv, ktoré som uviedol v Coopindustrii, právo organizovať hospodársku a výrobnú činnosť – teda konkretizovať používanie vlastníctva – ovládať národné bohatstvo v prospech celej spoločnosti a teda Slovenskej republiky. Blíži sa to k tzv. kustodiálnemu právu, tj. ku

kompetencii rozhodovať o konkrétnom používaní vlastnenej hodnoty, ale neznamená to nárok na privlastňovanie si nových statkov z využívania predmetu vlastníctva, nekontrolované „ovládanie“ vlastnenej hodnoty, práve naopak, ide o verejnú kontrolu správcovania národného majetku; pričom to správcovanie, právo držby, nie je spojené s právom odcudziť, čiže predať vlastníctvo, ani s právom zničiť, čiže robiť si s vlastníctvom čo chceme podľa svojvôle.

Takisto je to **správcovanie národného majetku** v zmysle privlastnenia do národného majetku novovzniklých statkov a hodnôt pochádzajúcich z využívania národného bohatstva (teda hodnota pridaná vo výrobe), či vo forme výrobkov a služieb alebo vo forme vzniklého príjmu z používania národného majetku.

Ekonomicky to znamená organizovanie hospodárskej aj výrobnjej činnosti **národného majetku** ako originálneho a nescudziteľného ekonomického národného zdroja **v prospech národného majetku a celospoločenských teda národných záujmov**; teda dodržiavanie princípu udržateľnosti a rovnováhy využívania bohatstva bez trendu zničiť alebo vyčerpať ho; ekonomický prínos musí zohľadňovať návratnosť a regeneráciu národného majetku bez možnosti vyčerpať nenávratne daný ekonomický zdroj; Teda žiadne posudzovanie návratnosti vloženého kapitálu (ROI) či tvorby mimoriadnych ziskov;

Organizačne je to podnik usporiadaný podľa technológií hospodárskych a výrobných činností s dôrazom na vyrovnanosť hospodárenia a udržiavania/zvyšovania výkonu formou rozvoja a nie RASTU. Teda podnik sa organizačne nebude rozrastať, nebude vytvárať dcérske spoločnosti, nemá za cieľ globálnu expanziu – okrem kvalitatívneho rastu produkcie.

Nad akými typmi národného bohatstva by teda bolo možné takéto podniky vytvárať? Tu uvediem inšpiračné príklady:

***VODNÉ ZDROJE** – životne dôležitá časť národného bohatstva,

***MINERÁLNE PRAMENE** - teda liečebné a minerálne stáčanie a kúpeľníctvo;

***PÔDA a hlavne ORNICA** – a akákoľvek hospodárska činnosť na nej;

***LESY, lesná pôda a fauna/flóra lesných areálov** – teda poľovníctvo – lesníctvo

***NERASTNÉ SUROVINY a teda materiály ležiace, rastúce a vznikajúce** na území SR

***ORIGINÁLNE TECHNICKÉ A TECHNOLOGICKÉ POSTUPY** – a to nielen vo výrobe; mám tu na mysli napr. tkaniny (známa to „modrotlač“ a ľanové odevy), spracovanie materiálov, potravinárske postupy (bryndza), spracovanie prvotných surovín, atď.

Typickým principiálnym vzorom je vložiť do národného podniku minerálne pramene a pitnú vodu – tu je hneď celý prierez spomenutých príkladov, dokonca vrátane technológií a techník – nielen stáčanie vody a distribúcia pitnej vody, ale aj udržiavanie vodných nádrží a podzemných nálezísk pitnej a minerálnej vody – vrátane udržiavania prameňov a tvorby nových, takisto obhospodarovanie „stočných“ vôd cez dažde a prítoky, ako aj odpadových vôd – takýto národný podnik by bol skutočnou širokorozloženou výrobnou-hospodárskou

jednotkou s celým prierezom priemyslu čerpania – rúr a armatúr, stavebníctva, laboratórnych pracovísk, ale i stáčania, čerpania a distribúcie liečivých vôd .

A ako je to dnes na malom Slovensku rozdrobené do súkromných vlastníctiev, eseročiek, zahraničných akcioviek – to je hrôza na území nie väčšom ako časť okolo jazera Ontário v Kanade (určíte tam neparazituje toľko podnikateľských subjektov) a pre počet obyvateľov priemerného čínskeho kantonu... kam sme to s národným majetkom – vodou – z liberálneho šílenstva došli !